

FORRÁSOK

A Borszékért Alapítvány és a Borszéki Polgármesteri Hivatal közérdekű lapja

MOZGALMAS HAT HÓNAPUNK VOLT, TÖRTÉNELMI PILLANATTAL ÖTVÖZVE

Az év derekához érkezve dióhéjban számot vetünk az év eddigi történéseiről. Mozgalmas félévünk volt, melynek során a városfejlesztési projektekre fektettük a hangsúlyt. Beszámolónk is zömében ezeket taglalja.

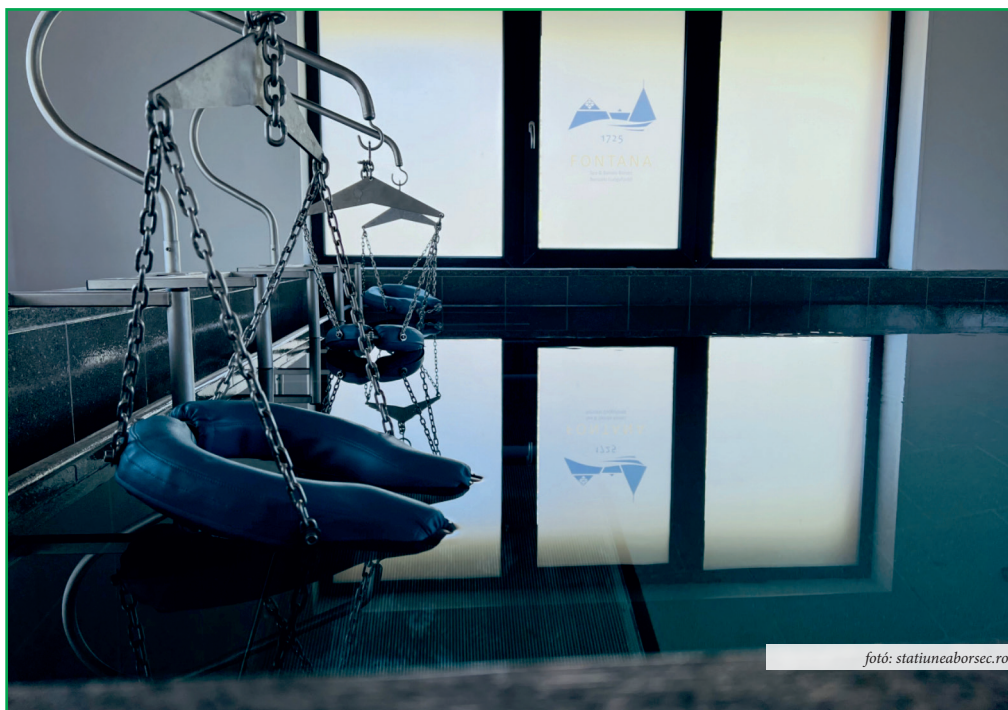

foto: statiuneaborsec.ro

Januári soros ülésén fogadta el az önkormányzat Borszék 2023-ra érvényes költségvetését. Mint a számokból akkor kiderült, a városi költségvetés idejéig jövedelme mintegy 45,4 millió lej tesz ki, ez 23 millió lejjel több, mint a 2022 elején tervezett költségvetés. Az említett keretösszegekből nem kevesebb mint 30 millió lej az európai uniós projektekből elnyert pályázatok értéke. A bevétel 5,88 %-a személyzeti költségekre megy el, 6,20 %-ot fordítunk fenntartási és működési költségekre, 3,06 %-ot tesz ki a fürdőépítésre 2016-

ban 10 éves futamidőre felvett állami hitel törlesztése, 0,80 %-ot költünk kultúrára, sportra és az egyházak támogatására. A fennmaradó részt, azaz a teljes költségvetés 84 százalékát beruházásokra fordítjuk. Szintén a téli hónapokhoz tartozó hír, hogy befejeztük a helyi sportcsarnok felújítását. Így megfelelő körülmények várják azokat, akik a borszéki sportcsarnokot választanák testmozgásra vagy egyéb tevékenységre. A 2008-ban kormány pénzből épült létesítményen általános felújítást végeztek, melynek köszön-

hetően jelentősen javultak a sportolási lehetőségek. Felújították az épülethez tartozó kazánházat, a benne található felszerelésekkel együtt. Vadászok, 100kw-os kazánt is kapott a létesítmény, ugyanakkor a fűtésvezetékeket is kicserélték. Ennek köszönhetően az épületben jelentősen javult a hőkomfort, a rendszer működtetése pedig hatékony és költségkímélő is lett. Mindezek mellett új tetőzetet kapott az épület, ezzel a beázási problémák is megszűntek.

(folytatás a 2. oldalon)

NYERTES PÁLYÁZATOK

A Pro Borsec - Borszékért Alapítvány három támogatási pályázatot nyújtott be Hargita Megye Tanácsához a turizmus területén, melyből kettő lett nyertes 2023-ban.

2. oldal

foto: Moga Attila

GYEREKNAP BORSZÉKEN

Idén sem maradhattak a gyerekek csoki, móka, kacagás nélkül június elsején, a nemzetközi gyereknap alkalmából, mely rendezvényt a Culturarium Egyesület bonyolított le.

3. oldal

TŰZOLTÓ

SIKEREK

Chișluca Florin önkéntes tűzoltóval Moga Renáta beszélget.

5. oldal

(folytatás az 1. oldalról)

Ugyanakkor belső, általános felújításra is sor került. Ami a javítás költségeit illeti, közel 380 ezer lejbe került a tetőjavítás, 452 ezer lejbe pedig a fűtésrendszer korszerűsítése, illetve 44 ezer lejt költöttünk a belső javításokra. Így az összköltség eléri a 876 ezer lejt, amit kizárólag saját forrásból biztosított az önkormányzat.

A számvetés tárgyát képező időszakban az is biztossá vált, hogy az Új utcában bővítjük a villanyhálózatot. A 2,65 millió lejes költségvetésből megvalósítandó beruházás eredményeként első körben 36 háztartás kapcsolódhat az új hálózatra. A villanyszolgáltatás megoldása igencsak égető probléma a telekosztási program hasznélvezői számára úgy a lakóházak, mind a panziók esetében.

A tavaszhoz közeledve újabb fontos beruházás kivitelezését jelentettük be. Elkezdődött például a régi kultúrház felújítása, az úthálózat bővítése, a szociális lakások építése, illetve 22 ezer négyzetméternyi közterület felújítása. Mind a négy munkálat része annak a 39 millió lej értékű, Regionális Operatív Programon keresztül megvalósuló integrált fejlesztési projektnek, amelynek során a Zimethausen Szaklíceum épülete is megújul.

Történelmi pillanatot is tartogatott számunkra ez az időszak. Két évtized-

nyi szünet után végre elérkezett a sokak által várt pillanat: április elejétől újra gyógykezelésre várja pácienseit a Fontana Gyógyfürdő. Újabb lépés ez abban a folyamatban, melynek célja Borszéket visszahelyezni a hazai gyógyturizmus térképére. A gyógykezeléseket balneo, fizio- és kineoterápiás felkészültséggel rendelkező terapeuták, modern és hatékony berendezések biztosítják. A szakorvos által felírható kezelések között található a hidrotérápia, hidrokineotérápia, kineoterápia, termoterápia, különböző fizioterápiás kezelések és gyógymasszázsok.

Ugyancsak ezen félév története, hogy jóváhagyta a fejlesztési szaktárca egy tan-

uszoda építését városunkban. Az elképzelések szerint környezetbarát tanuszoda épülne, 25 méter hosszú medencével, tornateremmel, öltözőkkel. Az úszómedence működtetéséhez szükséges energia fele megújuló forrásokból származik majd: napelemek, vízmelegítőket szerelnek az épületre. A medence egyébként 15,40 méter szélességben hat úszósávnak kínál majd helyet, a víz hőmérséklete pedig 25-28 fokos lesz. A létesítményben fitness-terem (konditerem), aerobik terem, orvosi rendelő is helyet kap, illetve 100 fő befogadására alkalmas nézőtér is épül. Az öltözők maximális kapacitása óránként 50 főre van tervezve.

Rédai Botond

TURISZTIKAI ÉS KERÉKPÁROS ÚTVONALAK DIGITALIZÁLÁSA

A Pro Borsec - Borszékért Alapítvány három támogatási pályázatot nyújtott be Hargita Megye Tanácsához a turizmus területén, melyből kettő lett nyertes 2023-ban.

A Felső-Borszék és környéke turisztikai útvonalainak digitalizálását projekt 12000 lejes támogatást kapott. 6 hegyvidéki turisztikai útvonal digitalizálását foglalja magába:

2-es számú turistaútvonal – Borszék/Információs iroda (850 m) – Ősforrás (900 m) – Pierre Curie forrás (800 m) – Bagolyvár (870 m) – visszaút, valamint az útvonalon található látnivalók: Testvériség park, Millennium park, Bagolyvár;

3-as számú turistaútvonal – Borszék/Információs iroda (850 m) – Kis-Bükkhavas (1180 m) – Kerekaszék – Hétvezér (940 m) – Borszék/Információs iroda (850 m);

4-es számú turistaútvonal – Borszék/In-

formációs iroda (850 m) – Nagy-Bükkhavas (1308 m) – Borszék/Információs iroda (850 m);

10-es számú turistaútvonal – Borszék/Információs iroda (850 m) – Égetett Butka (1000 m) – Hollósarka (730 m) – Kupás-patak (900 m) – Hétvezér – Borszék/Információs iroda (850 m);

11-es számú turistaútvonal – Borszék/Információs iroda (850 m) – Nádas völgye – Nagy-Bükkhavas (1308 m) – Mezővész (1269 m) – Cibles tető (1307 m) – Cifraház – Kis-Beszterce völgy (780 m) – Kupás-patak (900 m) – Hétvezér – Borszék/Információs iroda (850 m);

Panoráma turistaútvonal.

A Borszék kerékpárútajainak digitalizálása projektet 10000 lejjel támogatták. 4 kerékpárút digitalizálását valamint kerékpársávokkal való újratervezését foglalja magába, az alábbiak szerint:

Fő kerékpárút: Borszék – Creanga hágó – Székpataka – Bélbor – Holló sarka – Borszék. Az útvonal hossza 53 km, kiindulási pontja a borszéki Információs Iroda; Másod kerékpárút: Borszék / Nádas utca – Nádas-patak – Bükkhavas (gerinc) – DJ 174A – visszaút Borszékra két lehetőséggel: 1. lehetőség: Székpataka – Creanga hágó – Borszék; 2. lehetőség: Bélbor – Hollósarka – Borszék;

Borszék – Kis-Közrez (1250 m) – DJ 128 – Borszék útvonal;

Alsó-Borszék – Temető utca – Kosuth forrás – Borszék/Információs iroda – visszaút

Köszönjük Hargita megye Tanácsának Borszék turizmusának fellendítéséhez adott támogatását.

Borszékért Alapítvány

GYEREKNAP

Borszáken

fotó: Móga Attila

Idén sem maradhattak a gyerekek csoki, móka, kacagás nélkül június elsején, a nemzetközi gyereknapi alkalmából, mely rendezvényt a Culturarium Egyesület bonyolított le.

A tíz órától kezdődő programsorozá-

tot a tűzoltók nyitották meg, vagy gyűjtötték be, hogy stílusosak legyünk, hiszen a Kecse-kút melletti téren egy tűzoltást láthattak az érdeklődők. Ezt követően különböző műhelyek várták a gyerekeket. A Kultúrotthonban lehetőség volt dr. Szabó

Franciskával nemezelni (gyapjúból és szappanos vízből készíteni ékszereket), Fazakas Emesével fából készült fülbevalókat és medálokat színeztetni, Móga Attilával agyag tárgyakat mintázni, Kopacz Teklával pedig gipszfigurákat lehetett dekorálni. Ugyanakkor Vita Renáta és Csillag Alexandra szebbnél szebb rajzokat készített a gyerekek arcára, Szócs Emese különböző akadálypályákat állított össze. Emellett volt sok lufi, kifestő, buborék- és édességeső, ingyen limonádé, fagyalt, ásványvíz. A sportolni vágyók sem szomorkodhattak, hiszen Gidró Béla minifoci bajnokságot szervezett, emellett lassúsági bicikli versenyen, sakkbán és asztaliteniszben is megmérettethették magukat a gyerekek. Volt sok móka, jókedv, kacagás és hál' Istennek a napocska is hosszan mosolygott a nap ünnepeltjeire, a gyerekekre. Nagyszerű rendezvényt könyvelhet el a szervező Culturarium Egyesület, akit Borszék város Önkormányzata, a Romaqua Kft. valamint a Merlin's Lemonade támogatott.

Móga Renáta

JÚNIUSI TANÁCSHATÁROZATOK

Beszámoló a 2023. júniusában tartott három tanácsülés határozatairól.

1. Általános költségvetés és műszaki-gazdasági mutatók módosítása a Regionális Operatív Program 2018/13/13.1/1/7-as keretén belül zajló városrendezési beruházásokra vonatkozóan.

2. Az Önkormányzat 2023. évi költségvetésének módosítása, a május 15-ig történt bevételek alapján.

3. Egy küldöttség részvétele július 07-09 között Tallóson (Szlovákia) a városnapokon.

4. A Fontana Balneo ZRT éves költségvetésének jóváhagyása.

5. Banki hitelezési szolgáltatások eljárá-

si normáinak elfogadása.

6. A Temető utca 2-es számú állami lakás bérletje külső javításokat végzett. Értelemszerűen a költségek értéke beleszámít a havi bérleti díjba.

7. A pedagógusok ingázásához járuló költségek fedezete május hónapra 4836,00 lej értékben.

8. Az országos helyreállítási terv (PNRR) alapján megvalósuló beruházás tenderfuzetének elfogadása, amely a Bánya utcában épülő hulladékudvar létrehozását finanszírozza.

9. Műszaki-gazdasági mutatók és költségvetés tervezet került elfogadásra mivel a PNRR/2022/C10/I.2 országos hely-

reállítási terv alkotórésze keretében új projekt létesül a városban, amely a helyi tanügyben, illetve egészségügyben dolgozó szakembereknek biztosít majd lakást.

10. 2023. évi költségvetési rendelet módosítása

11. Hiteligénylés 10 000 000 lej értékben a folyamatban lévő beruházások finanszírozásához.

12. A 47/2023-as tanácshatározat érvénytelenítése.

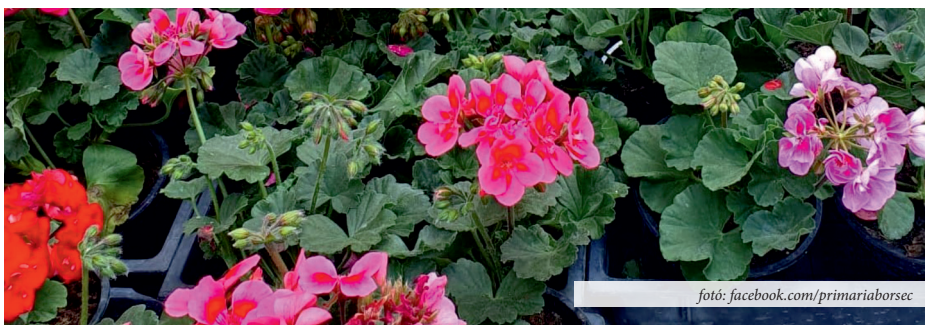
13. Az önkormányzati alkalmazottak bérezésével kapcsolatos technikai módosítások.

Tudósít: Szócs Noémi

Kedves borszéki lakosok!

Nagy örömmel tölt el bennünket, és szépen köszönjük mindazoknak a családoknak, akik közösségünk szépítése érdekében lépéseket tettek, hogy együtt még színesebbé és illatosabbá tegyük virágzó városunkat.

Mosneág Ilona

fotó: facebook.com/primariaborszec

TENGERILLAT EGY CSIPETNYI ZUMBÁVAL

Milyen tökéletes kombináció! Ezt gondoltam 2022-ben és ezt gondoltam 2023-ban is, amikor június 8-án amikor 20 fővel részt vettünk a "Hullámok!!! - 11" rendezvényen, vagy ahogy a szervezők mondták, 1 és 1, hiszen a 300 ember, aki részt vett ezen a gyönyörű rendezvényen, mi voltunk

1 és 1. Szerda este indultunk Borszékra, csütörtök reggel már Neptunon voltunk fáradtan, de boldogan. Délután kezdődtek a Zumba óráink. Ez volt egyben a rendezvény megnyitója is. Nagyon jól éreztük magunkat.

Három egymást követő este tematikus

bulikat tartottunk, a következők szerint: gipsy party, román est és kalapos party. Nagyon jól éreztük magunkat ezeken az estéken, másképp néztünk ki. A cigánybulira tánczenekarokat hívtak, a második estén pedig népzenei játszó zenekarunk volt.

A sportprogramban volt zumba, strong zumba, toning, aqua zumba. Naponta több mint 30.000 megtett lépést mutatott az okosórám.

Lehetőségem volt 10 percig színpadon állni, és kétszer is elhangzott a mikrofonban városunk, Borszék neve. Nagy büszkeséggel és nagy örömmel töltött el.

Szépen kezdtük a nyarat a Fekete-tengeren partján, ahol azt tehetjük, amit a legjobban szeretünk: zumbáztunk.

Köszönjük a résztvevőknek! Reméljük, hogy 2024-ben megismételhetjük a "figurát"!

Julianne Bordanciu

SARLÓS BOLDOGASSZONY

A BOLDOGSÁGOS SZŰZMÁRIA LÁTOGATÁSA ERZSÉBETNÉL

Testvéreim! Az Egyház minden ünnepén hálát ad az Úrnak azokért a csodákért, amiket értünk művelt, művel, s melyekről mi tudhatunk.

Lassan megtanuljuk, hogy részünk van azokban a nagy cselekedetekben, amiket az irgalmas Úr művel nemzedékről nemzedékre azokkal, akik Őt félik. Szoktuk hallani: „kérjük meg a szentet, akinek éppen az ünnepe van, engedje meg, hogy vele együtt adjunk hálát az Úrnak”. Most tehát kérjük meg az öreg Zakariást, Erzsébetet és a Szűzanyát, engedje meg, hogy velük együtt adjunk hálát az Úrnak azért, ami velük történt, amit ezen az ünnepen ünnepünk.

Az első meggondolandó dolog, hogy mennyire emberi módon közeledik hozzánk a mi Üdvözítő Istenünk. Ezt akkor is lehet látni, ha meggondoljuk, hogy miért pont ma van ez az ünnep? Szent Lukács amikor elmondja az Angyali Üdvözlés történetét, azt mondja, Mária közvetlenül az Angyali Üdvözlés után útra kelt. Ez a március 25-e utáni napokban történik. Mária elmegy, és ott marad Erzsébetnél és Zakariásnál közel három hónapig, azaz megvárja, amíg megszületik a fiú, akiről Gábor főangyal Zakariásnak beszélt. János nyolc napja született, 24-én ünnepeltük, júniusban. Nyilván a Szűzanya még egy kicsit várt, megvárta, amíg nevet adnak Jánosnak (ez történt nyolc nappal később, azaz tegnap), azután elindult haza, a mai

napon.

Ma tehát igazában nem azt ünnepeljük, hogy Mária megérkezik Zakariáshoz és Erzsébethez, hanem ma zárul le az a három hónapos időszak, amit Mária Erzsébetnél és Zakariásnál töltött. Meg lehet kérnünk őket, meséljenek egy kicsit arról, hogy ez a három hónap hogyan is telt. Mert az nyilvánvaló, hogy a terhességében előrehaladó, koros Erzsébet segítségére szorult.

Mária tehát ott van és szolgál. Ő, a Megváltónak az Anyja szolgál az Előfutár edesanyjának. Közben beszélgetnek, ha máskor nem, esténként. Imádkoznak és beszélgetnek. Nem arról, hogy X szomszéd-asszony milyen ruhát vett föl, meg hogy Y hogyan bosszantotta a másikat, hanem arról beszélgetnek, milyen csodákat művel az Isten velünk.

Ugyanakkor ott van velük az öreg Zakariás. Némán. Az első, amit a Szűzanya látogatása kiváltott ebben a két öregben, az a félelmeknek az eloszlása. Mert nem kell nagy fantázia ahhoz, hogy az ember bele tudjon érezni abba, mit érzett ez a két öreg. Az ötvenes éveikben járhattak. Zakariásban is, aki megnémult, s legfeljebb egy-két írásjellel vagy mutogatással tudott kérni valamit, Erzsébetben is újra és újra felvetődött a gondolat: „Uram Istenem, mi lesz, ha ez a gyermek megszületik? Ki fog róla gondoskodni, ha egyáltalán megszületik?”

S akkor jön Mária. Zakariás még nem

szólal meg, de Erzsébet méhében megmozdul a magzat. Erzsébetből azonnal elszáll a kétség – valóban élő gyermeket szülök, mi lesz, ha ez a gyermek holtan születik? mi lesz akkor? –, már nyilvánvaló számára, hogy a gyermek él és egészséges: felujjongott, megmozdult! És amikor Zakariás is megszólalt, a névadáskor, nyilvánvalóvá vált, hogy Zakariás nem agyvérzést kapott, nem lesz egész további életében néma, hanem büntetésként nemult meg, mert nem hitt. De most visszakapta a szót. Eléneke a Benedictust, majd elmondja – először ennek a két asszonynak, a feleségének meg az Úr Anyjának – mindazt, amit ő, a pap a prófétáktól tud erről a két gyermekről. Azután boldogan elbúcsúznak Máriától a biznysággal: az Úr nem feledkezett meg rólunk, és mi most tesszük, amit tenni kell. Nem tudjuk, mi vár ránk, de az Úr irgalma körülölel minket!

A Szűzanya ugyanezt mondja a Mag-nificatban: „az Úr irgalmassága ott van mindazokkal, akik Őt félik”. Hálát adunk az Úrnak értük, és azért, ami velük történt. Adjon nekünk az Úr hitet, hogy merjünk bízni az Ő irgalmában; és amikor kell, tudjuk támogatni egymást a hitben, szolgálni egymást a gondok és problémák közepette a Szűzanya példája szerint, hogy amit az Úr művelni akar, az a maga idejében megtörténhessék bennünk is, általunk is.

Elekes Szabolcs

TŰZOLTÓ SIKEREK

Beszélgetés Chişluca Florin önkéntes tűzoltóval

fotó: facebook.com/Liceul Tehnologic Zimmethausen Szakliceum

Borszék történetében mindig is voltak önkéntes tűzoltók, akik munkájukkal, önzetlenségükkel szolgálták közösségünket. Az utánpótlás számomra mindig olyan magától értetődő volt. Idén viszont rádöbbsentem, hogy az újabb generáció nem csak úgy a semmiből születik, hanem valaki áldozatos, fáradtságos munkájának gyümölcse. Napjainkban ezt a munkát Chislucu Florin vállalta. Őt kérdeztem.

M.R.: Hogyan, mikortól van lehetőségük a borszéki gyerekeknek megtanulni a tűzoltás fortélyait?

Ch.F.: Már több mint 10 éve foglalkozom a gyerekekkel, de három év kimaradt. Idén hamarabb, már tanév közben elkezdtük az edzéseket, hiszen a csapat áprilisban meghívást kapott a 20. alkalommal megrendezett gr. Széchenyi Ödön tűzoltóversenyre Magyarországra, Bonyhádra.

M.R.: Hogyan zajlott a felkészülés? Hány diák képviselte településünket?

Ch.F.: A bonyhádi versenyen 6 gyerek (Ivácsón Richárd, Chislucu Erik, Mezei Kriszta, Török Nikolett, Pethő Andor és Szöcs Artúr) vett részt, hiszen ezen a versenyen az igazi bevetést kellett bemutatniuk vízzel, illetve teljes felszereléssel. Heti háromszor edzettünk másfél órát a sálya felé vezető úton, mert hosszú területre volt szükségünk a tömlők kigurítása miatt. Minden edzés alkalmával arra törekedtünk, hogy a csapat minél jobb időt teljesítsen. A

munkánk nem maradt eredmény nélkül, hiszen az igazgató, Ferency József egy jól felkészült csapattal érkezett Bonyhádra.

M.R.: Ha jól tudom nem csak ezen a versenyen vettetek részt.

Ch.F.: Igen, még Romániában is részt vettünk „Az életemmel védem az életet” című megyei versenyen, ahová Avasicei Elena testnevelés tanárnő kísért el engem és négy diákot (Szabó András, Szöcs Artúr, Chislucu Erik és Chislucu Robert). Ez egészen más típusú megmérettetés volt. Előre kijelölt pályákon két feladatot kellett teljesíteni, amit nagyon precízen

pontoztak. Első feladatként mentést kellett szimulálni: a gyerekeknek egy próbababát kellett szakszerűen elhelyezniük egy hordágyon, majd kimenteni akadályon keresztül. A második próbán vakon kellett tájékozódni. Egyikük kapott egy gázálarcot, a társa pedig a pálya mellől, rádiótelefon segítségével vezette át a különböző akadályok között.

M.R.: Milyen eredményeket értél el?

Ch.F.: Amióta ezzel foglalkozom egy harmadik helyezést, két negyedik helyezést értünk el, valamint most második helyezettek lettünk a megyei versenyen, és szintén második helyet értünk el Bonyhádon is. Az idén történt meg az, hogy kezdték értékelni a munkámat, de ha nem lettek volna ezek az ügyes, szorgalmas gyerekek, nem hiszem, hogy megtörtént volna. Idén örültem én is igazán, mert láttam őket, hogy mennyire boldogok voltak. Mikor látom az ő boldogságukat, én sokkal boldogabb vagyok! Ők érik el az eredményeket, én csak átadom nekik, amit tudok. Köszönöm szépen mindenkinek a támogatást, a kollégáimnak, a polgármesteri hivatalnak, iskolának és különösen a gyerekeknek!

M.R.: Én is nagyon szépen köszönöm a beszélgetést! Még nagyon sok évnyi, kitartó munkát és sok sikert kívánok a jövőben is!

Móga Renáta

“AZ ÉLETEMMEL VÉDEM AZ ÉLETET”

A Zimmethausen Szakliceum diákjai részt vettek az “Életemmel védem az életet” verseny megyei szakaszán, ahol második helyezést értek el.

A különösen nehéz versenyre Kászontaltízen került sor, 2023.06.10-én. Chişluca Robertát, Chişluca Eriket, Szöcs Arthurt és Szabó Andrást Avasicei Elena tanárnő és Chişluca Ioan-Florin önkéntes tűzoltó készítette fel.

Gratulálunk a tanulóknak az elért eredményekhez!

Prof. Avasicei Elena

fotó: facebook.com/Liceul Tehnologic Zimmethausen Szakliceum

MŰTEREM

képzőművészeti foglalkozás kicsiknek és nagyoknak

fotó: Móga Attila

Közel 60 résztvevővel zajlott június 19 – 30 között a Műterem – Képzőművészeti foglalkozás kicsiknek és nagyoknak V. vakációs program a Culturarium Egyesület és a Csíkszeredai Gyermek Ház Maroshévízi fiók szervezésében.

A program első helyszíne a Maroshévízi Tanulók Háza volt. A június 19. – én rajtolt programon 4 gyerekcsoport heti 3 lehetőséget kapott az alkotásra. Ezt követően június 26 – 30 között két borszéki csoport tevékenykedett a Kamenitzky Antal Városi

könyvtárban.

A program legfőbb célja a tehetséggondozás Maroshévízen és Borszéken rajz illetve festészet által. Emellett kiemeltük és hangsúlyoztuk a tartalmas szabadidőtöltés fontosságát a gyermekek körében, ami egyben a közösségépítés lehetséges formája.

Ezen tevékenységen a rajzkörre járó gyermekek vettek részt. Az akció táborszerű volt, naponta 2 órás foglalkozásra vártuk a gyermekeket. Az itt létrejövő munkákból kiállítást szervezünk. A pro-

gram rövid összesítése számokban: 2 hét, 2 város, 60 diák, 20 foglalkozás, 2 kiállítás.

A program főtámogatója a Communitas Alapítvány.

Körvezető tanár: Móga Attila

Külön említést érdemelnek a Csíkszeredai Gyermek Ház borszéki rajzköröseinek 2022-2023 - as tanévben elért eredményei

1. Az **Ősz színei** nemzetközi alkotóverseny gyermekeknek 2022 - szervező: Lipovai Gyermek Ház, Arad megye. Elért eredmények: **Fokt Milán II. helyezés**

2. **Karácsonyi és Újévi képeslapok és díszek** megyei verseny 2023 – szervező Gyermek Ház Csíkszereda. Eredmények: **Csibi Denisz I. helyezés, Kopányi Xénia II. helyezés, Maier Delia III. helyezés, Bulearcă Matei dicséret, Bulearcă Luca dicséret**

3. **Kapcsolatok** megyei képzőművészeti verseny 2023 – szervező Gyermek Ház Gyergyószentmiklós. Eredmények: **Török Nikolett I. helyezés**

MESÉLŐ MŰLT

A hegyen áthágva, megérkeztem Borszékra. Bizony a háború ezt a szép fürdőhelyet is megviselte. Bizony nagyon panaszos itt az élet. Még a fürdőtelep alatt meghúzódó falu is erősen küzd az élettel, mert termőföld nincs és munkaalkalom is kevés. A tavaly nyaraló közönség sem volt, s az idén sem bíztat sokkal a szerencse. A falu élelmezése igen nehéz. Sürgős segítségre lenne szükség. Volt itt üveggyár is régebb, s bizony most is nagyon jól fogna, mert a borvíz szállítást is meg lehetne sokszorozni. A borvíz-telepre is ellátogattam. Érdeklődtem a termelés iránt. Bizony a régi 15 ezer üveges termelés 4 ezerre apadt. A látogatás alkalmával itt is panaszt tettek a munkások, mert a község előljárósága nem látja el őket azon a címen, hogy a borvíz-üzemnek kell őket ellátnia, az pedig nem veszi komolyan a rá háruló kötelességet. Borszék népe nagyon sokrétű, s ennél fogva összefogása nem olyan egyszerű. A Magyar Népi Szövetség eddigi vezetősége nagy

megpróbáltatásoknak volt kitéve. Borszék nagy panaszja, hogy elszakították Csík megyétől s Maros megyéhez csatolták. Már több kérést adtak be a minisztériumba a visszacsatolás érdekében. Minden hiányuk mellett van egy kitűnő ifjúsági csoportjuk. Pompás színjátzó együttest alakítottak és szebbnél-szebb előadásokat rendeznek, ellátogatva a gyergyói falvakba,

sőt még Maroshévízre is lemerészkednek. Most éppen a Csavargó lányt játszották el. A borszékiek is ábrándozók, s ezért a vasárnapra összehívott gyűlésen elmondott beszédemben rámutattam a volt MADOSZ és a jeleni MNSZ egyenes és az igazságot el nem kendőző politikájára, melyre ha a múltban hallgattak volna — kevesebb szenvedés, kevesebb csalódás érné a magyarságot. Rámutattam, hogy egyedül biztos és maradandó az, amit az összefogás a közös szervezkedés és munka árán magunk teremtünk meg. De ha a Magyar Népi Szövetséget nem támogatják, akkor az sem tudja a rá háruló feladatot úgy teljesíteni, mint ahogy ez kívánatos volna. Fokt József, a helyi szervezet elnöke emlékeztette a jelenlévőket az eltelt nehéz időkre, ő rámutatott az emberek hanyagságára, melyről meggyőzően beszélnek a számok: 560 beiratkozott tagból 1946-ban csak 60-an fizettek tagsági díjat és sokan a tagsági könyvüket sem váltották ki.

(folytatás a 7. oldalon)

MÓSER ZOLTÁN:

TÁJIRATOK, AT HOME IN EUROPE, PRO-PRINT, CSÍKSZEREDA, 2014

A magyar fotóművészet kiemelkedő alakja a Tolna megyei Szekszárdon született 1946-ban. Tevelben nevelkedett, a középiskolát már Bonyhádon járta. Oklevelet Budapesten, magyar-történelem szakon szerzett. 27 évig tanított egy középiskolában, majd főiskolán. Három évet betanított a kolozsvári SAPIENTIA Egyetem film- és média szakán. 2006 óta nyugdíjas, felesége tanítónő. Három gyerekük és három felnőtt unokájuk van. Első két kiállítását egyetemistaként szervezte, azóta sok egyéni és közös kiállítása volt. 2006-tól a Magyar Művészeti Akadémia Film- és Fotóművészeti Tagozatának tagja. Író és etnográfus. Több mint 50 kötete (fotóalbuma) jelent meg. A csíkszeredai

Pro-Print Kiadó gondozásában jelent meg több kötete. Balogh Rudolf- és Prima-díjas fotóművész. Beutazta a Kárpát-medencét. Gyakran járt Erdélyben, a Székelyföld szerelmese. Megyénk több településén készített fotót, amiket beválogatott jelen kötetébe is: Gyergyóalfalu, Csíkszereda, Csíkkarcfalva, Bágy, Gyimesek, Oklánd, Homoródkarácsonyfalva, Kászon, Székelyzsombor. De fotózott a szomszédos Maros, Kovászna, Brassó megyékben, meg a Csángóföldön. Marosvásárhelyen is volt tárlata. Főleg fehér-fekete fotókat készített, de ebben az albumban sok színes fotóval találkozunk. Kedvenc témái az évszakok. Szinte minden évszakban fényképezett csodálatos tájakat, állatokat. Megörökített

egyházi létesítményeket, szobrokat. domborműveket. Etnográfusként érdekelte a népviselet is.

Magyarország több településén fotózott: Esztergom, Gömör, Győr, Kaposvár, Kisvárd, Pannonhalma, Szekszárd, Tata, Tevel stb. és megörökítette az illető település fontosabb létesítményeit.

Utazásai során fotózott Európa szinte minden országában. Nem is vállalkozom, hogy felsoroljam azokat az országokat, városokat, ahol megfordult. Ha végig lapozzák ezt a 160 oldalas kétnyelvű (magyar és angol) albumot, betekinhetnek a művész érzésvilágába.

Farkas Aladár

MAGYAR HADVEZÉREK

Időrendben haladva a XI. században I. László, vagy Szent László a daliás lovagkirály nemcsak természetével, hanem lelkierőjével, bátorságával is seregei fölé magasodott. Nemcsak irányította hadait, hanem ott küzdött vitézei élén. Erős kézzel rendet teremtett az országban, kiűzte a kun és a német támadókat, az egyre hatalmasabb Magyar Birodalomhoz csatolta Horvátországot.

Egész lelkével ragaszkodott a keresztény hithez, vallásos buzgóságában mint ha magát István királyt akarta volna felülmúlni: püspökségeket, monastorokat, apátságokat alapított. De királyi erényeivel is tündökölt: nagylelkű, igazságos, az elnyomottak támasza, az árva atyja, alattvalóihoz kegyes, idegenek irányában szíves. Nemzete inkább szerette, mint félt tőle, s közönségesen csak „kegyes királynak” nevezte. Elődeinek szentté avatásával is erősítette a fiatalnak számító magyar kereszténységet.

A XIII. században az uralkodók feladata volt a kereszties hadjáratok vezetése

is, melyeknek célja Jézus sírjának, a Szentföldnek, Jeruzsálemnek pogány kézből való kiszabadítása volt.

II. András királyunk Árpád-zászlók alatt, kezében Árpád-sávós pajzzsal vezette kereszties lovagjait.

Az Árpád-kor az államalapítástól (1000-tól) egészen 1301-ig, az Árpád-kor férfiágának kihalásáig tartott, mindaddig az uralkodók Árpád nagyfejedelem leszármazottjai közül kerültek ki. 23 király 301 évig tartó uralmát jelenti, ezt a kort a vegyesházi királyok kora követi.

1308-1395 közötti időszak az Anjoukor: Károly Róbert, Nagy Lajos, Mária királynő valamint Kis Károly uralkodtak a Magyar Királyságban.

Nagy Lajos idején Magyarország erős európai nagyhatalom lett, gazdag, békés hatalmas területű ország. Ez a király életének nagy részét külföldön vívott háborúzásnak töltötte, hogy népe otthon békében élhessen. Ő is olyan hadvezér volt, aki személyes bátorságával lelkesítette seregét. Canossa várának ostrománál elsőként rohant fel a

létrán a várfalra, s a rájuk zúdított kőzapor a várakba sodorta. Még fel sem gyógyult, amikor Aversa ostrománál egy nyílvevő a lábába fúródott. Tovább harcolt, majd a csata után kibírta azt is, hogy vezére, Lackfi Endre (ő szerepel a Toldiban) tizenkét rántással kitépje lábából a horgas nyilat. Egy zárójel erejéig említsük meg a mai híres, vagy hírhedt Bran-kastélyt, amelyet Drakula neve népszerűsített, ezt a várat – Törösvárat – szintén Nagy Lajos építette a kereskedelem felügyelete, határőrzés céljával.

Híres vitéze, Toldi Miklós, az erő, a bátorság és hűség jelképe lett.

„Védte az erőtlent, a királyt, országot / Csoda-dolgairól írtak krónikákat.” „Ez volt ám az ember, ha kellett a gázon, / Nem terem ma párja hetedhét országon” – Arany János Toldiról írta ezeket a sorokat, de illelenek minden nagy férfúra, akiket felmutat a magyar történetírás.

Igyekezzünk méltók lenni hozzájuk!

Ballai Erzsébet

(folytatás a 6. oldalról)

Köllő Lajosné szövetségi tag és a Népvédelem fáradhatatlan munkása a nőkhöz intézett beszédet, felsorakoztatva az érveket, melyek arra kell ösztökéljék a nőket, hogy mindent elkövessenek a béke megvédése érdekében és a félelem nélküli boldog élet megteremtéséért. A beszédek elhangzása után a Vezetőség megválasztására került a sor. A jelenlevő 250 főnyi

közönség újra ifj. Tóth Józsefet választotta elnöknek és Ambrus Józsefet titkárnak. Pénztáros lett Eigel József, közművelődési bizottság vezető: Búzás Imre tanító, gazdasági bizottság vezető: Várad Ferenc, szervezőbizottság vezető: Ötvös Antal, női bizottság vezető: Ötvös Istvánné, ifjúság bizottság vezető: Máthé Ferenc, intézőbizottsági tagok: Szabó István, Binder Béla,

Ambrus Gergely, Szóts Sándor, Gábor Ferenc, Forró István, Wild Sándor, Pépel Ferenc, Csibi Imre, Molnár Sándor, Siller Mihály, Albert Vilmos, Germán Albert, Straff Károly, Molnár Éva, Siklody Lajos. Bákay Domokos

NÉPI EGYSEG, (Brassó), III. évf. 121. szám, Csütörtök, 1946 május 30.

Közreadja: Pethő Csongor

KÖRNYEZETISMERET

A Zimmethausen Szaklíceum nyolcadikos diákjai környezetismereti projekteket készítettek. Ezekből közlünk némi ízelítőt a Környezetvédelem világnapja (június 5.) alkalmából.

TIPPEK ÚJRAHASZNOSÍTÁSRA

Vásároljunk újrahasznosított alapanyagokat!

Az újrahasznosítás lényege, hogy az egyes termékek körforgásban maradjanak (ne váljanak hulladékká), és ne kelljen újra és újra előállítani őket. Vagyis a vásárlás pillanatában gondoljuk át, hogy a termék, amit a kezünkben tartunk, benne tud-e maradni ebben a rendszerben? Ha nem, keressünk egy másik alternatívát.

Komposztáljunk!

A komposztálás az újrahasznosítás egyik leghatékonyabb formája, amit kültéren és beltéren is meg lehet oldani, aki azonban egyikkel sem szeretne bajlódni, a hulladékot elszállíthatja olyan közösségi kertekbe, hulladékudvarokba, ahol örömmel átveszik.

Hasznosítsuk újra a vizet!

Nagy lépés, de megéri úgy átalakítani, kiépíteni otthonunk vízhálózatát, hogy az esővizet, a mosógépből, mosogatógépből (biológiailag lebomló mosószer esetén), vagy épp a tusolóból elfolyó vizet összegyűjtjük, és ivóvíz helyett azzal öblítjük a vécét vagy épp azzal öntözünk.

A SAVAS ESŐ

- Káros, mert olyan anyagokat tartalmaz, amelyek károsíthatják az élő szervezeteket és a környezetet

- Általában a károsanyag-kibocsátás miatt alakul ki, amikor a kén-dioxid és az oxigén reakcióba lép, majd kénsavat hoz létre. A kénsav és

a nitrogén-oxidok savas esőt képeznek, amelyek károsíthatják az élő szervezeteket, az épületeket, az erdőket, a tavakat és a folyókat.

- Megakadályozása:

A károsanyagkibocsátás csökkentése: az ipari létesítményekben és közlekedési eszközökben használt technológiák javítása és a megújuló energiaforrások használata

Az egyének:

- Közlekedési eszközök használata helyett a kerékpározás vagy a gyaloglás
- környezetbarát termékek választása
- víztakarékosság
- hulladékcsökkentés
- Ha mindannyian odafigyelünk a környezetünkre, akkor csökkenthetjük a savas eső káros hatásait és megóvhatjuk a Földet!

A HULLADÉKOK ÚJRAHASZNOSÍTÁSA

Az újrahasznosítás kémiai szempontból azt jelenti, hogy olyan anyagokat használunk újra, amelyeket korábban már előállítottunk.

Az újrahasznosításnak számos előnye van, például csökkenti a személerakóban található hulladék mennyiségét, a szennyezőanyagok kibocsátását és az erőforrások felhasználását.

Az újrahasznosítás kémiai folyamatai közé tartozik az anyagok szétválogatása, tisztítása, majd az újrahasznosításra való előkészítése. Az újrahasznosított anyagokból új termékeket lehet előállítani, például újrahasznosított papírból új papírt, újrahasznosított műanyagból új műanyagot stb.

Az újrahasznosításnak köszönhetően csökkenthetjük a személerakókban található hulladék mennyiségét, ezzel is védve a környezetet.

Közreadja: Kovács J.

ANYAKÖNYVI HÍREK

HÁZASSÁG

Ambrus Norbert és Ötvös Anita-Andrea

2023.06.17

Lungu Dumitru-Ilie és Schiller Izabella-Maria

2023.06.20

Fazakas László és Lucaci Melánia

2023.06.24

ELHALÁLOZÁS

Benedek Vicentiu

1928.07.22 - 2023.06.04

Eigel Iosif

1942.03.29 - 2023.06.04

SAKK VODA COSTELLEL

Diagramm a májusi számból

A májusi számban megjelent feladvány megoldása:

1-Vg2+!!

2Hxg2-Hf3+

3Kh1-hxg2+

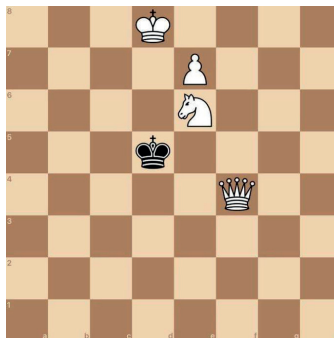
4Kxg2-Bxh2#

Megoldás: Vodă Costel

Új feladvány!

A mellékelt ábrán egy sakk diagrammát mutatunk be. A sakk kedvelőit arra kérjük, hogy oldják meg a feladatot, majd a megoldást küldjék el a turism.borsec@gmail.com e-mail címre. A megoldást a következő számban közöljük.

*Bástya=B / Huszár=H / Futó=F / Vezér=V / Király=K. A gyalogot nem jelöljük, csak a mezőt ahová lépnek.

A fehér lép, matt 2 lépésből.

VIDÁM NYÁRESTI MUZSIKA

2023. július 22-én Borszéken

a Faló vendéglő előtti téren

12:30 órai kezdettel

koncertet ad:

SZARVAS VÁROS

FÚVÓSZENEKARA

Műsoron: indulók és örökzöldek

A részvétel ingyenes,
adományokat elfogadunk.

SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS KAPURÓL KAPURA:

2023. JÚLIUS 16. HÉTFŐ
2023. AUGUSZTUS 21. HÉTFŐ